

2. แนวคิดการจัดการโลจิสติกส์

การจัดการโลจิสติกส์เป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการดำเนินการในกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยการจัดการอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพและสามารถนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายขององค์กรธุรกิจ ได้แก่ การติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์ การบริการลูกค้า กระบวนการสั่งซื้อ การคาดการณ์ความต้องการ การจัดซื้อการบริหารสินค้าคงคลัง การบริหารการขนส่ง การบริหารคลังสินค้า การจัดเก็บโลจิสติกส์ย้อนกลับ การจัดเตรียมอะไหล่และชิ้นส่วนต่าง ๆ การเลือกที่ตั้งโรงงานและคลังสินค้า Material Handling และการบรรจุภัณฑ์และหีบห่อ รวมทั้งเป็นการปรับปรุงพัฒนาระบบให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์กรธุรกิจอีกด้วยและที่สำคัญการจัดการระบบที่ดียอมทำให้ การไหลของสินค้าหรือวัตถุดิบจากจุดเริ่มต้น ไปสู่กระบวนการผลิต จนถึงส่งมอบให้กับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดการจัดการโลจิสติกส์ เป็นหลักการที่ให้ความสำคัญต่อการบริหารกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขัน

ซึ่งแนวคิดเช่นว่านี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์ระดับจุลภาค และการจัดการความสูญเสียจากกิจกรรมภายในองค์กร ดังนี้

2.1 การจัดการโลจิสติกส์ระดับจุลภาค โดยการใช้กลไก เทคนิค หรือวิธีเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการหรือกิจกรรมย่อยที่เกิดขึ้นในระดับองค์กร โดยนำหลักการจัดการตลาดเป็นหลักในการขับเคลื่อนเป็นกลยุทธ์สำหรับปรับปรุงการแข่งขันและการสร้างโอกาสทางธุรกิจ เพราะเชื่อว่าธุรกิจจะอยู่ได้จะต้องตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจให้กับลูกค้าเป็นสำคัญซึ่งเป็นหลักการที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้า ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโลจิสติกส์กับหลักการตลาดสามารถเชื่อมโยงกันและปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้า ส่วนประสมทางการตลาด และมีผลกำไรที่เหมาะสมโดยองค์ประกอบในทุกปัจจัยต้องอาศัยกิจกรรมโลจิสติกส์เข้ามาช่วยในการดำเนินการ เช่น ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดหรือ 4 P's (Marketing Mix) เป็นปัจจัยที่สำคัญของกิจการที่ต้องการความสำเร็จ เพราะใช้ความพยายามทางการตลาดจำต้องประสานความคิดให้เกิดมีสินค้าราคา การส่งเสริมการขาย และสถานที่จัดจำหน่ายที่เหมาะสม ซึ่งกิจกรรมโลจิสติกส์มีบทบาทสำคัญที่จะขับเคลื่อนการทางการตลาดให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างองค์กรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน จะต้องกำหนดแนวคิดเชิงระบบในการเชื่อมความต้องการตลาดและความพึงพอใจของลูกค้ากับการจัดการด้านโลจิสติกส์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร ตั้งแต่ผู้จัดส่งสินค้าและวัตถุดิบไปจนถึงผู้บริโภคขั้นสุดท้าย ดังนั้น ต้นทุนโลจิสติกส์ระดับจุลภาคจึงเป็นต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมโลจิสติกส์ในแต่ละกิจกรรมที่สนับสนุนให้องค์กรสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจเหนือองค์กรอื่นและช่วยในการวางนโยบายในแต่ละกิจกรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562: 17-18)

2.2 การจัดการความสูญเสียจากกิจกรรมภายในองค์กร

การจัดการความสูญเสียเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการโลจิสติกส์เพราะในกระบวนการผลิตมักจะพบว่ามี ความสูญเสียต่างๆ แฝงอยู่ไม่มากก็น้อย ซึ่งเป็นเหตุให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เช่น ใช้เวลานานในการผลิต สินค้าคุณภาพต่ำ ต้นทุนสูง ดังนั้นจึงมีแนวคิดเพื่อพยายามจะลดความสูญเสียเหล่านี้เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งแนวคิดหนึ่งคิดค้นโดย Mr.Shigeo Shingo และ Mr.Taiichi Ohno คือ ระบบการผลิตแบบโตโยต้า (Toyota production system) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความสูญเสีย 7 ประการ มีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.), 2552)

2.2.1 ความสูญเสียเนื่องจากการผลิตมากเกินไป (Overproduction) การผลิตสินค้าปริมาณมากเกินไปเกินความต้องการใช้งานหรือผลิตไวล่วงหน้าเป็นเวลานาน เพื่อให้เกิดต้นทุนต่อหน่วยต่ำสุดในแต่ละครั้งโดยไม่ได้คำนึงถึงจะทำให้มีงานระหว่างทำ (Work in process, WIP) ในกระบวนการเป็นจำนวนมากและทำให้กระบวนการผลิตขาดความยืดหยุ่น ทำให้เกิดปัญหาการผลิตมากเกินไปเกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ เสียเวลาและแรงงานไปในการผลิตที่ยังไม่จำเป็น เสียพื้นที่ในการจัดเก็บ WIP เกิดการขนย้าย ของเสียไม่ได้รับการแก้ไขทันที ต้นทุนจม และปิดบังปัญหาการผลิต

2.2.2 ความสูญเสียเนื่องจากการเก็บวัสดุคงคลัง (Inventory) เป็นการซื้อวัสดุครวละมากๆ เพื่อเป็นประกันว่าจะมีวัสดุสำหรับผลิตตลอดเวลาหรือเพื่อให้ได้ส่วนลดจากการสั่งซื้อ จะส่งผลให้วัสดุที่อยู่ในคลังมีปริมาณมากเกินไปเกินความต้องการใช้งานอยู่เสมอ เป็นภาระในการดูแลและการจัดการ ทำให้เกิดปัญหาจากการเก็บวัสดุคงคลัง เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ ใช้พื้นที่จัดเก็บมาก ต้นทุนจม วัสดุเสื่อมคุณภาพ (หากระบบการควบคุมวัสดุคงคลังไม่ดีพอ) สั่งซื้อซ้ำซ้อน (หากระบบการควบคุมวัสดุคงคลังไม่เพียงพอ) และต้องการแรงงานในการจัดการมากขึ้น

2.2.3 ความสูญเสียเนื่องจากการขนส่ง (Transportation) การขนส่งเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่วัสดุ จึงต้องควบคุมและลดระยะทางในการขนส่งลงให้เหลือเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทำให้เกิดปัญหาจากการขนส่ง เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ ต้นทุนในการขนส่ง ได้แก่ เชื้อเพลิง แรงงาน เสียเวลาในการผลิต วัสดุเสียหายหากวิธีการขนส่งไม่เหมาะสม และอาจเกิดอุบัติเหตุหากขาดความระมัดระวังในการขนส่ง

2.2.4 ความสูญเสียเนื่องจากการเคลื่อนไหว (Motion) เกี่ยวกับท่าทางการทำงานที่ไม่เหมาะสม เช่น ต้องเอื้อมหยิบของที่อยู่ไกล ก้มตัวยกของหนักที่วางอยู่บนพื้น เป็นต้นทำให้เกิดความล้าต่อร่างกายและเกิดความล่าช้าในการทำงานทำให้เกิดปัญหาจากการเคลื่อนไหว เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ เกิดระยะทางในการเคลื่อนที่ทำให้สูญเสียเวลาในการผลิต เกิดความล้า และความเครียด อุบัติเหตุ และเสียเวลาและแรงงานในการทำงานที่ไม่จำเป็น

2.2.5 ความสูญเสียเนื่องจากกระบวนการผลิต (Processing) เกิดจากกระบวนการผลิตที่มีการทำงานซ้ำๆ กันในหลายขั้นตอน ซึ่งไม่มีความจำเป็นเพราะงานเหล่านั้นไม่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับผลิตภัณฑ์ รวมทั้งงานในกระบวนการผลิตที่ไม่ช่วยให้ตัวผลิตภัณฑ์เกิดความเที่ยงตรงเพิ่มขึ้นหรือคุณภาพดีขึ้น เช่น กระบวนการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับผลิตภัณฑ์ กระบวนการนี้ควรรวมอยู่ในกระบวนการผลิตให้พนักงานหน้างานเป็นผู้ตรวจสอบไปพร้อมกับการทำงาน หรือขณะคอยเครื่องจักรทำงาน ทำให้เกิดปัญหาจากกระบวนการผลิต เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ ต้นทุนที่ไม่จำเป็นของการทำงาน สูญเสียพื้นที่การทำงานสำหรับกระบวนการนั้น ๆ และใช้เครื่องจักรและแรงงานโดยไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์

2.2.6 ความสูญเสียเนื่องจากการรอคอย (Delay) การรอคอยเกิดจากการที่เครื่องจักรหรือพนักงานหยุดการทำงานเพราะต้องรอคอยบางปัจจัยที่จำเป็นต่อการผลิตเช่น การรอวัตถุดิบ การรอคอยเนื่องจากเครื่องจักรขัดข้อง การรอคอยเนื่องจากกระบวนการผลิตไม่สมดุล การรอคอยเนื่องจากการเปลี่ยนรุ่นการผลิต เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาจากการรอคอย เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ ต้นทุนที่สูญเสียเปล่าของแรงงาน เครื่องจักร และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสและเกิดปัญหาเรื่องขวัญและกำลังใจ

2.2.7 ความสูญเสียเนื่องจากการผลิตของเสีย (Defect) เมื่อของเสียถูกผลิตออกมาของเสียเหล่านั้นอาจถูกนำไปแก้ไขใหม่ให้ได้คุณสมบัติตามที่ลูกค้าต้องการหรือถูกนำไปกำจัดทิ้งทำให้มีการสูญเสียเนื่องจากการผลิตของเสียขึ้น เกิดการสูญเสียที่สำคัญ คือ ต้นทุนวัตถุดิบเครื่องจักร แรงงานสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ สิ้นเปลืองสถานที่ในการจัดเก็บและกำจัดของเสียเกิดการทำงานซ้ำเพื่อแก้ไขงานและเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส

สรุป แนวคิดการจัดการโลจิสติกส์เป็นการกำหนดกลไกเพื่อทำให้กิจกรรมต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะกิจกรรมหลักขององค์กรรวมทั้งการกำหนดแนวทางเพื่อลดต้นทุนและการสูญเสียในกิจกรรมที่สำคัญเพื่อให้มีองค์กรมีศักยภาพการแข่งขันสร้างผลกำไรให้กับองค์กรได้อยู่รอดและเติบโตอย่างมั่นคง

3. แนวคิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

แนวคิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพหรือการทำงานเพื่อรายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตซึ่งเป็น สิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการ คือ ความมั่นคงในอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนอันจะเป็นหลักประกันให้ผู้ประกอบการได้มีความมั่นใจในความอยู่รอดและปลอดภัย รวมถึงความภาคภูมิใจในอาชีพของตน อย่างไรก็ตามความมั่นคงในอาชีพจะเกิดขึ้นได้นั้น ผู้ประกอบการต้องมีความมุ่งมั่น

ที่จะการพัฒนาทักษะในอาชีพของตนให้ประสบความสำเร็จ มีมาตรฐานอาชีพเป็นที่ยอมรับของลูกค้า หรือผู้ใช้บริการ

แนวคิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การพัฒนาอาชีพ การรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงในอาชีพ และการมีส่วนร่วมของกลุ่มหรือสมาชิกเพื่อทำให้อาชีพมีความมั่นคงมีรายได้อย่างยั่งยืน

3.1 การพัฒนาอาชีพ

การพัฒนาอาชีพ เป็นการสร้างตัวแบบการเติบโตของอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่สามารถพัฒนาจนถึงขีดสุดของอาชีพนั้นในด้านความก้าวหน้าและการเติบโตโดยผ่านกระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการพัฒนาอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการจนประสบความสำเร็จในอาชีพหรือเป็นที่ยอมรับในประสิทธิภาพอันเกิดจากการประกอบอาชีพนั้น ซึ่งมีความเชื่อว่า ถ้าหากได้พัฒนาอาชีพตามระดับทักษะและความรู้ความสามารถและพัฒนาสูงสุดเป็นมาตรฐานอาชีพแล้วจะทำให้ยกระดับรายได้หรือผลตอบแทนที่ได้รับอยู่เดิมเพิ่มขึ้น

การพัฒนาอาชีพ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในระดับขั้นอาชีพของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการและพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จในงานอาชีพให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นแนวทางการบริหารงานบุคคลในการเลื่อนตำแหน่งและทำให้บุคคลได้มีโอกาสเลือกทำงานที่ตนมีทักษะ มีความถนัดตรงกับความต้องการของตนเองเพื่อความมั่นคง ความก้าวหน้าในอาชีพ รวมถึงการมีระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาอาชีพของตน (อิชวดี ยัตติสาร, 2551)

การพัฒนาอาชีพ หมายถึง ความชอบ การเลือก การพิจารณาตัดสินใจ และการเข้าประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญ ได้แก่ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549)

3.1.1 ความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลต่อการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาอาชีพขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันของบุคคลทางด้านความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพ

3.1.2 ความสามารถส่วนบุคคล บุคคลแต่ละบุคคลจะมีความสามารถที่เกิดจากประสบการณ์และการรับรู้ต่างกันหรือที่เรียกว่าขีดความสามารถต่างกันที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนางานต่างกัน

3.1.3 คุณสมบัติต่อความต้องการของอาชีพ อาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพแตกต่างกันไปในแต่ละอาชีพ

3.1.4 ความชอบและความสามารถในอาชีพขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและสภาพการเลียนแบบซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการเลือกและการตัดสินใจในอาชีพจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

3.1.5 กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องตามช่วงชีวิต ได้แก่

(1) ช่วงเวลาและการพัฒนาความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเอง เช่น การจินตนาการด้านอาชีพ การเพื่อฝัน การให้ความสำคัญของตนเองเป็นพื้นฐาน เป็นต้น

(2) ช่วงเวลาของการสำรวจตัวเองและสำรวจอาชีพ เช่น พิจารณา และทดลองทางเลือกอาชีพจากปัจจัยต่างๆ เป็นต้น

(3) ช่วงเวลาที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพถาวร เช่น การพบอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถ เป็นต้น

(4) ช่วงเวลาที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เช่น การสร้างความมั่นคงในอาชีพและการแสวงหา เป็นต้น

(5) ช่วงเวลาที่ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพถดถอยลง เช่น ความก้าวหน้าลดน้อยลง มีการเปลี่ยนแปลงในบทบาทและหน้าที่ และการพักผ่อนโดยไม่ประกอบกิจการใดๆ เป็นต้น

3.1.6 รูปแบบอาชีพ รูปแบบอาชีพขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ สติปัญญา บุคลิกภาพและโอกาสที่บุคคลได้รับ

3.1.7 การได้รับแนวทางในการพัฒนาอาชีพ เป็นการกำหนดช่องทางการพัฒนาโดยช่วยให้เกิดภาวะทางความสามารถและความสนใจด้วยการให้ทดลองฝึกงานตามโอกาสอันควร

3.1.8 กระบวนการพัฒนาอาชีพเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญร่วมกันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับความสนใจความถนัดย่อมทำให้เกิดการประสานความเข้ากันในความสามารถที่บุคคลพึงมีและโอกาสทางอาชีพที่จะเป็นไปได้จริง

สรุป การพัฒนาอาชีพนั้นย่อมมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแปรสำคัญทางด้านบุคลิกภาพของบุคคล ข้อจำกัดทางการศึกษา สมรรถนะทางร่างกาย รายได้ ค่านิยม และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญทั้งด้านความมั่นคงและการเพิ่มระดับรายได้ของอาชีพ โดยเฉพาะตัวแปรด้านบุคลิกภาพและสมรรถนะทางร่างกายของผู้ประกอบอาชีพประเภทการใช้แรงของตนที่ต้องคำนึงถึงการดูแลและสุขภาพตนเองเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพการงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การรวมกลุ่มอาชีพ

แนวคิดการรวมกลุ่มอาชีพ เป็นแนวคิดการสร้างเสริมและเพิ่มศักยภาพอาชีพในกลุ่มอาชีพ ด้วยการรวมกลุ่มอาชีพและการรวมกันของสมาชิกที่ร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดรายได้ สร้างโอกาส และลดต้นทุนในการประกอบอาชีพให้แก่สมาชิกร่วมกัน รวมถึงทำให้เกิดการพัฒนาทักษะอาชีพและการสร้างมาตรฐานอาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการยกระดับรายได้ ซึ่งการรวมกลุ่มอาชีพนั้นอาจเป็นลักษณะการรวมกลุ่มถาวรหรือการรวมกลุ่มชั่วคราวขึ้นอยู่กับพื้นฐานความคิดของสมาชิกในกลุ่มและวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มอาชีพ

การรวมกลุ่มอาชีพ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนการรวมกลุ่มอาชีพ ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพของประชาชน เช่น ทูทางสังคม ทูทางเศรษฐกิจ ทูทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค แหล่งทุน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสภาพการประกอบอาชีพ เป็นต้น

3.2.2 จัดแบ่งกลุ่มอาชีพ ได้แก่

(1) กลุ่มอาชีพที่ต้องการช่วยเหลือพิเศษ คือ กลุ่มที่ขาดปัจจัยการผลิต มีหนี้สิน หรือขาดทุนจากการประกอบอาชีพ ขาดทักษะ ความรู้ โดยแนวทางช่วยเหลือในกลุ่มนี้ควรส่งเสริมความรู้ แนะนำทักษะอาชีพ ประสานงานบูรณาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือด้วยการกำหนดแผนงานช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม

(2) กลุ่มอาชีพที่พึ่งตนเองได้แต่ยังไม่แข็งแรง คือ กลุ่มที่ขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ขาดคุณภาพการให้บริการ การตลาด โดยแนวทางช่วยเหลือในกลุ่มนี้ควรเป็นการส่งเสริมความรู้ในระบบการบริหารจัดการกลุ่ม

(3) กลุ่มที่มีความเข้มแข็ง คือ กลุ่มที่สามารถประกอบอาชีพได้ตามบริบทของตนเองแต่ขาดมาตรฐานการประกอบอาชีพที่สูงขึ้นโดยแนวทางการช่วยเหลือในกลุ่มนี้ควรส่งเสริมการให้มีมาตรฐานการรับรองจากหน่วยงานของรัฐในประเทศและต่างประเทศ มีการบริหารจัดการครบวงจรเพื่อสร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

3.2.3 การรวบรวมและจัดทำทะเบียนกลุ่มอาชีพ เป็นการแยกประเภทกลุ่มและจัดทำข้อมูลตามบริบทของการประกอบอาชีพและข้อมูลที่จำเป็นสอดคล้องกับพื้นที่ในการประกอบอาชีพ

3.3.3 กำหนดกรอบในการรวมกลุ่มอาชีพอย่างเป็นระบบโดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม

3.3.4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ การแก้ปัญหาการประกอบอาชีพ

3.2.5 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม ทศนคติต่อการประกอบอาชีพ อันเป็นภูมิคุ้มกันให้กับผู้ประกอบการโดยสร้างลักษณะ การจัดบันทึก การสังเกต การพัฒนาเรียนรู้ ความขยัน การประหยัดและออม เช่น การจดบันทึก รายได้ รายจ่าย ต้นทุนทางการประกอบอาชีพ เป็นต้น

3.2.6 การติดตามและประเมินผลอันเป็นประโยชน์ต่อการรวมกลุ่มอาชีพ

สรุป การรวมกลุ่มอาชีพ เป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลโดยตรงต่อการประกอบอาชีพ ถ้าขาดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสภาพการณ์ดังกล่าว ย่อมทำให้ความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้นถดถอยลงไปทุกที ดังนั้น การรวมกลุ่มอาชีพเป็นช่องทางหนึ่งเพื่อสร้างการ

ต่อรองและเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้การประกอบอาชีพมีความมั่นคงและยั่งยืน อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มอาชีพให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ต้องเกิดจากพลังใจที่เชื่อมั่นในกลุ่มอาชีพและเชื่อในพลังของกลุ่มอาชีพ รวมถึงมีมุมมองหรือเป้าหมายเดียวกันของสมาชิก อีก

3.3 แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการนำระบบประชาธิปไตยมากเป็นหลักสำคัญในการกำหนดแนวทางหรือกระบวนการร่วมกันทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จโดยการมีส่วนร่วมร่วมกันอย่างแท้จริง ซึ่งแนวคิดการมีส่วนร่วมเช่นว่านี้ มีหน่วยงานนักคิด นักวิชาการ ได้ให้สาระสำคัญดังนี้

3.3.1 หลักการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปของชุมชน (พิเชษฐ์ ภูมิพาณิชย์ และคณะ, 2556:

29-32)

(1) รูปแบบการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยตรง คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมโดยผ่านกลุ่ม คือ การคัดเลือกตัวแทนของตนหรือกลุ่มเข้าไปเป็นผู้แทนและการมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทน คือ การให้ตัวแทนครัวเรือน ซึ่งอาจเป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือบุคคลมีกำลังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม

(2) ระดับการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร การคิดและวิเคราะห์ และตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งการมีส่วนร่วมแบ่งปันผลประโยชน์หรือร่วมในการใช้ประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

(3) ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่ การร่วมประชุมวางแผนดำเนินการ โดยแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ การร่วมดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ หรือร่วมลงทุน รวมทั้งการร่วมแบ่งปันผลประโยชน์หรือร่วมในการใช้ประโยชน์และมีการร่วมในการติดตามประเมินผลงาน

(4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ได้แก่ ประชุม วางแผนดำเนินการ และแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติตามแผนด้วยการลงมือปฏิบัติ แบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ดำเนินการ

(5) เงื่อนไขของการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วม ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วมได้อย่างเสรี สามารถที่จะมีส่วนร่วมและได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่ายด้วยความ เต็มใจจะมีส่วนร่วม และสนใจการเข้ามามีส่วนร่วม และสามารถสื่อสารรู้เรื่องในกิจกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วม มากเกินไปกว่าผลตอบแทนที่จะได้รับ สามารถสื่อสารรู้เรื่องกันทั้งสองฝ่าย และไม่กระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือสถานภาพทางสังคมหากจะเข้ามามีส่วนร่วม

3.3.2 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม (สถาบันพระปกเกล้า, 2547)

(1) เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ทำให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างรอบด้าน ครบถ้วนและรอบครอบมากยิ่งขึ้นรวมถึงการได้ทางเลือกในการตัดสินใจใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับงานที่กำหนดไว้นำไปสู่การยอมรับในการตัดสินใจและไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน

(2) ลดการสูญเสียเวลาและค่าใช้จ่าย เมื่อการตัดสินใจได้รับการยอมรับยอมทำงานต่างๆ ที่ได้ลงไปพัฒนาประชาชน ชุมชน ไม่ล่าช้า ไม่เกิดการขัดแย้งในขณะที่ปฏิบัติหรือดำเนินการ

(3) เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานไปปฏิบัติ การที่ได้รับความร่วมมือ และมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนทำให้บุคคลเหล่านั้นรัก ห่วงแหน กระตือรือร้นที่จะทำให้การดำเนินงานสำเร็จไปด้วยดี

(4) ทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชน ชุมชนมากขึ้นและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการไว้วางใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของตน

(5) เกิดความเชี่ยวชาญในการงานที่พัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงการที่ประชาชน ชุมชนมีส่วนร่วมทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือของชุมชน

(6) เสริมสร้างให้ประชาชน ชุมชน มีความกระตือรือร้นมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะของภาครัฐมากขึ้น

สรุป แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นการนำหลักคิดที่ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม คิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมกันรับผลประโยชน์จากการดำเนินการนั้นๆ ซึ่งหลักคิดเหล่านี้ได้กำหนดแนวทางในการมีส่วนร่วมที่แท้จริงทำให้หน่วยงานภาครัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น ชุมชน สามารถนำแนวทางเหล่านั้นไปใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของท้องถิ่น โดยสมาชิกในชุมชนตระหนักถึงสำคัญร่วมกันในกิจกรรมหรืองานพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ด้วยการให้ร่วมมือ ร่วมช่วยเหลือ และแบ่งปัน สำหรับระดับและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชน หลังจากนั้นเชิญชวนให้แสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ นำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันและดำเนินงานร่วมกันมากขึ้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โอท็อป

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โอท็อป เป็นหนึ่งในนโยบายเศรษฐกิจชุมชนที่สำคัญของยุทธศาสตร์การสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาส โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน สร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งได้เชิญนายโมริฮิโกะ ฮิรามัทสึ (Morihiro Hiramatsu) ผู้ว่าราชการจังหวัดโออิตะ (Oita) ประเทศญี่ปุ่น ผู้ริเริ่ม One Village One Product หรือ OVOP ได้มาบรรยายให้แนวคิดและหลักการของ OVOP ของจังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น แก่ผู้บริหารข้าราชการ ทูกรม กระทรวง เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้าใจและเรียนรู้จากประเทศต้นแบบการดำเนินงานโอท็อป (กรมการพัฒนาชุมชน, 2558) แนวคิด โอท็อป ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 หลักการ โอท็อป มุ่งเน้นการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ด้วยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากลและการพึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ของชุมชน (เทพกร ณ สงขลา และคณะ, 2560) อีกทั้งได้นำแนวคิดพื้นฐานปรัชญา โอท็อป ที่สำคัญมาเป็นหลักคิดในการดำเนินการ ได้แก่ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2558: 3)

4.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local yet Global: Think Globally, Act Locally) หรือคิดระดับโลก แต่ทำระดับท้องถิ่น คือ การผลิตสินค้าที่คงไว้ซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่นและอัตลักษณ์ของชุมชน ซึ่งไม่ใช่เพียงการผลิตที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนเท่านั้น แต่เป็นการผลิตที่สามารถเข้าถึงรสนิยมของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยพิจารณาความต้องการของตลาดเป็นสำคัญ รวมถึงการมีคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับสินค้ามีเอกลักษณ์เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มอันนำไปสู่การมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

4.1.2 การพึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self – reliance and Creativity) คือ การปลูกจิตสำนึกในการพึ่งพาตนเอง ให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง กิจกรรมต่าง ๆ ต้องมาจากความต้องการของคนในชุมชน โดยคนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจว่าสิ่งใดของท้องถิ่นที่มีศักยภาพและสิ่งใดที่มีเฉพาะในท้องถิ่น ชุมชนต้องร่วมกันใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นผลิตสินค้าและบริการใหม่ๆ จากทรัพยากรในท้องถิ่นโดยผสมผสานกับเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น เพื่อสร้างความแตกต่างและการสร้างมูลค่า ในเชิงเศรษฐกิจ อันเป็นการผลิตที่ไม่ได้แข่งขันด้านราคาที่มาจากการผลิตสินค้าตามกัน ในชุมชนหนึ่งๆ อาจมีหลายผลิตภัณฑ์ หากชุมชนเห็นชอบตกลงร่วมกันผลิต ความสำคัญ คือ ต้องอยู่บนพื้นฐานของการนำเสนอความเป็นตัวแทนของท้องถิ่นเป็นความภาคภูมิใจ มีการตลาดรองรับและภาครัฐ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

4.1.3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) คือ การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นบุคลากรถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดให้สามารถเรียนรู้ ค้นคว้า พัฒนาได้ด้วยตนเอง กระตุ้นและส่งเสริมให้ทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ และมีความคิดสร้างสรรค์ เพราะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน คือ ผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

4.2 ผู้ประกอบการธุรกิจและลักษณะสินค้าโอท็อป ภายใต้หลักการพื้นฐาน ที่กล่าวข้างต้น ในการส่งเสริมธุรกิจโอท็อป สามารถจำแนกผู้ประกอบการ ได้ 3 ประเภท ได้แก่ (เทพกร ณ สงขลา และคณะ, 2560: 17-21)

4.2.1 ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มผู้ผลิตชุมชน คือ กลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มในชุมชน ผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทยหรือภูมิปัญญาไทยและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันผลิตร่วมกันบริหารจัดการ และร่วมรับผลประโยชน์ เช่น กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

4.2.2 ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว คือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในชุมชนที่ผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทยหรือภูมิปัญญาไทยและมีความเชื่อมโยงกับชุมชน การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตหรือมีการจ้างแรงงานในชุมชนหรือมีการใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ หรือมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

4.2.3 ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ ผู้ผลิตผู้ประกอบการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญ ผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทยหรือภูมิปัญญาไทยและมีความเชื่อมโยงกับชุมชนในข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิต จ้างแรงงานในชุมชน ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ หรือมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์โดยมีสินทรัพย์ลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท

สำหรับหลักเกณฑ์การลงทะเบียนเพื่อเป็นผู้ประกอบการโอท็อป ทั้ง 3 ประเภทข้างต้น ให้ใช้ที่ตั้งของสถานที่ผลิตเป็นหลักในการยื่นขอลงทะเบียน โดยผ่านการรับรองจากประธานเครือข่ายโอท็อป อำเภอหรือเจ้าหน้าที่ของแต่ละเขต (กรุงเทพมหานคร) ว่าได้ดำเนินการผลิตในพื้นที่นั้นจริง นอกจากนั้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ประกอบการต้องมีความเชื่อมโยงกับชุมชน โดยเข้าเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง คือ (1) ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิต เช่น ใช้แรงงานในชุมชน (ภายในจังหวัดที่ขอลงทะเบียน) มีการใช้วัตถุดิบการผลิตในชุมชน เป็นต้น (2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ (3) ชุมชนได้รับประโยชน์

ในส่วนการวิจัยนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาผู้ประกอบการโอท็อป ประเภท “กลุ่มผู้ผลิตชุมชน” ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ตามบัญชีข้อมูลผู้ประกอบการ

โอท็อป ประเภท “กลุ่มผู้ผลิตชุมชน” ที่รวบรวมโดยพัฒนาชุมชน จังหวัดสมุทรปราการปี 2562 โดย
มุ่งศึกษา “กลุ่มผู้ผลิตชุมชน” ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 230 กลุ่ม

4.3 ลักษณะสินค้าของธุรกิจโอท็อป ลักษณะผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่สามารถ
ลงทะเบียนได้ต้องแสดงถึงภูมิปัญญาไทยและมีลักษณะ ได้แก่

4.3.1 วัตถุดิบที่นำมาผลิตต้องไม่ผิดกฎหมาย

4.3.2 ไม่เป็นสินค้าที่เลียนแบบ ดัดแปลง นำเข้าหรือนำเข้าเพื่อดัดแปลงหรือละเมิด
ทรัพย์สินทางปัญญา

4.3.3 ไม่เป็นสินค้าที่ก่ออันตรายอย่างร้ายแรงต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รวมทั้งไม่
ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมอันดีของไทย

4.4 ประเภทผลิตภัณฑ์ โอท็อป ได้กำหนดประเภทของผลิตภัณฑ์ไว้ 5 ประเภท ได้แก่

4.4.1 ประเภทอาหาร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรและอาหารแปรรูป ซึ่งได้รับ
มาตรฐาน องค์การอาหารและยา (อย.) Good Agriculture Practices (GAP) Good Manufacturing
Practice (GMP) Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP) Quality Mark (Q
Mark) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) มาตรฐานเกษตร
อินทรีย์ และฮาลาล

4.4.2 ประเภทเครื่องดื่ม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ได้แก่
สุราแช่สุรากลั่น สาโท อุ ไวน์ เหล้าขาว 35-40 ดีกรี เป็นต้น และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่
ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มประเภทพร้อมดื่ม ผลิตภัณฑ์ประเภทชงละลายและ ประเภทชง

4.4.3 ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย หมายถึง ผ้าทอและผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติหรือ
เส้นใยสังเคราะห์รวมทั้งเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและเครื่องแต่งกายที่ใช้ประดับตกแต่ง ประกอบการแต่ง
กาย ทั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและเพื่อความสวยงาม

4.4.4 ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีไว้ใช้หรือ
ตกแต่งประดับในบ้าน สถานที่ต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องครัว เครื่องเรือน ที่มี วัตถุประสงค์
เพื่อการใช้สอยหรือประดับตกแต่ง หรือให้เป็นของขวัญ เพื่อให้ผู้รับนำไปใช้สอยในบ้านตกแต่งบ้าน
รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น และสินค้านั้นต้องไม่ผลิตโดย
ใช้เครื่องจักรเป็นหลัก และใช้ แรงงานคนเป็นส่วนเสริมหรือไม่ใช้แรงงานคน โดยแบ่งออกเป็น 7
ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ วัสดุจากเส้นใยธรรมชาติโลหะ เซรามิค/เครื่องปั้นดินเผา เคหะสิ่ง ทอ
และอื่นๆ

4.4.5 ประเภทสมุนไพรที่มีใช้อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร หรือมี
สมุนไพรเป็นส่วนประกอบ อาจใช้ประโยชน์และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ ยาจากสมุนไพรเครื่อง
สำอางสมุนไพร วัตถุดิบอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน สมุนไพรที่ใช้ทางการเกษตร

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภผลิตภัณฑ์ของกลุ่มโอท็อป ของการวิจัยนี้ ได้จัดประเภทกลุ่มอาชีพที่ผลิตสินค้าของกลุ่มโอท็อป ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ผ้า เครื่องแต่งกาย ของใช้และของประดับตกแต่ง ศิลปะประติมากรรมและของที่ระลึก สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร และการท่องเที่ยวชุมชน

4.5 การกำหนดมาตรฐานสินค้าโอท็อป การส่งเสริมสินค้าโอท็อป ของภาครัฐมีเกณฑ์การคัดสรรระดับผลิตภัณฑ์ 3 เกณฑ์ คือ ผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน ความสามารถด้านการตลาด และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยมีกระบวนการคัดสรร คือ ให้ผู้ประกอบการเลือกสรรสินค้าที่ดีที่สุด 1 ชิ้น เพื่อเข้ารับการคัดสรร โดยมีการตัดสินจากระดับ อำเภอ ระดับจังหวัดและระดับชาติ ซึ่งจะพิจารณาโดยคณะกรรมการแต่ละกลุ่มสินค้า ซึ่งจะเชื่อมโยงกับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประเภทนั้น ๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุขจะรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์โอท็อป ประเภทสมุนไพร เป็นต้น เกณฑ์การจัดระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์โอท็อป มีหลักการ ได้แก่

4.5.1 ผลิตภัณฑ์ที่ได้ 5 ดาว คือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คะแนนไม่ต่ำกว่า 90 คะแนน ซึ่งมีคุณภาพและมีศักยภาพเพียงพอในการส่งออก

4.5.2 ผลิตภัณฑ์ 4 ดาว คือ ได้คะแนนตั้งแต่ 80-89 คะแนน ซึ่งมีศักยภาพที่จะกระจายผลิตภัณฑ์ในระดับชาติ และสามารถพัฒนา กลายเป็น 5 ดาวได้

4.5.3 ผลิตภัณฑ์ 3 ดาว คือ ได้คะแนนระหว่าง 70-79 คะแนน

4.5.4 ผลิตภัณฑ์ 2 ดาว คือ ได้คะแนนระหว่าง 50-69 คะแนน

4.5.5 ผลิตภัณฑ์ 1 ดาว คือ ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน ซึ่งเป็น ผลิตภัณฑ์ที่ต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก

การคัดสรรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออก โดยรัฐบาลได้เริ่มมีการคัดสรร ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน โดยกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการในการคัดเลือกสุดยอดผลิตภัณฑ์ในระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัดและภูมิภาค หลังจากที่มีการคัดเลือกแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้ความช่วยเหลือใน ด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการคัดสรรผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสนใจข้อมูลของการขึ้นทะเบียนของกลุ่มผู้ประกอบการโอท็อป ระดับมาตรฐานสินค้า (1 ดาว, 2 ดาว, 3 ดาว, 4 ดาว, 5 ดาว) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับดำเนินการของกลุ่มอาชีพชุมชนในทุกๆระดับมาตรฐาน สำหรับการลดต้นทุนโลจิสติกส์ว่าเป็นอย่างไร

5. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

5.1 สถานที่และอาณาเขต

อำเภอบางพลี เป็น 1 ใน 6 อำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อที่ 243.89 ตร.กม. โดยแบ่งเขตการปกครอง เป็น 6 ตำบล มีจำนวน 83 หมู่บ้าน ประกอบด้วย เทศบาลตำบลบางพลีใหญ่ 23 หมู่บ้าน เทศบาลตำบลบางแก้ว 16 หมู่บ้าน ตำบลบางปลา 15 หมู่บ้าน ตำบลบางโฉลง 11 หมู่บ้าน ตำบลราชาเทวะ 15 หมู่บ้าน และตำบลหนองปรือ 3 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่

ทิศเหนือติดต่อกับเขตลาดกระบัง (กรุงเทพมหานคร)

ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอบางบ่อและอำเภอเมืองสมุทรปราการ มีคลองโค้งประทุนและคลองสามเป็นเส้นแบ่ง

ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอบางเสาธง มีถนนเข้าวัดหัวคู้ คลองหนองงูเห่า คลองบางนา ถนนวัดศรีวารีน้อย คลองเสาระหงษ์ คลองสำโรง คลองโค้งประทุน คลองลาดหวายและคลองโค้งประทุนเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ เขตบางนา และเขตประเวศ (กรุงเทพมหานคร) มีคลองบางเหี้ยน้อย คลองบางกระบือ คลองกุ่มพารา คลองทับนาง คลองสำโรง คลองหนองกระทู้ คลองบางนา คลองสาหร่าย คลองหนองตาต้า คลองปลัดเปรียง คลองต้นตาล แนวคั่นนาแบ่งเขตระหว่างกรุงเทพมหานครกับจังหวัดสมุทรปราการและคลองตาฟูกเป็นเส้นแบ่งเขต

5.2 สภาพพื้นที่

พื้นที่ของอำเภอบางพลีส่วนใหญ่เป็นซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบางพลีเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม มีสภาพของชุมชนในลักษณะการผสมผสานระหว่างการเป็นชุมชนเมืองและชุมชนดั้งเดิมมี

ถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนบางนา-บางปะกง (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34) และทางพิเศษบูรพาวิถีด้านบน ถนนเทพารักษ์ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3268 ถนนกิ่งแก้ว (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3256) ถนนตำหรุ-บางพลี (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3256) ถนนกาญจนาภิเษก (ทางหลวงพิเศษหมายเลข 9) ทางเข้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ถนนเลียบบคลองระบายน้ำบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนวัดหนามแดง (ทางหลวงชนบทหมายเลข สป.4006) ถนนจตุรโชคชัย (ซอยวัดหลวงพ่โต) ถนนวัดศรีวารีน้อย (ทางหลวงชนบทหมายเลข สป.2001) และถนนวัดบางปลา

5.3 ประชากร

ประชากรในอำเภอบางพลี มีจำนวนทั้งหมด 234,366 คน ประกอบด้วย เป็นเพศชาย จำนวน 110,488 คน เพศหญิง 123,878 คน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สมุทรปราการ, 2564: 28-30)

5.4 สภาพทางสังคม

ประชากรในอำเภอบางพลี ในช่วง ปี พ.ศ. 2555–2559 พบว่าประชากรวัยแรงงาน มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี แต่มีสัดส่วนลดลงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในภาพรวม ในขณะที่ประชากรวัยเรียน มีจำนวนลดลงเล็กน้อยในทุกๆ ปี และอำเภอบางพลีมีจำนวนประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี และมีสัดส่วนของประชากรกลุ่มวัยสูงอายุสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอำเภอบางพลีเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากทำให้ชุมชนดั้งเดิมได้ขยายเป็นชุมชนเมืองมากขึ้นส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่เข้าสู่แรงงานภาคอุตสาหกรรม

5.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้มาจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่จำนวนโรงงาน 2,084 แห่ง โดยตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 866 แห่ง แรงงานจำนวน 37,419 คน และประชากรบางส่วนยังคงมีรายได้จากการทำอาชีพดั้งเดิมด้านการเกษตร ประมงน้ำจืดและปลุกมะม่วง กระจายในแต่ละตำบล และยังคงทำประชชนชนทำอาชีพชุมชนที่จัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่ขึ้นทะเบียนโอท็อป ในแต่ละตำบล ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ตำบลบางพลี ตำบลบางแก้ว ตำบลบางปลา ตำบลบางโฉลง และตำบลราชาเทวะ ซึ่งจำแนกข้อมูลกลุ่มอาชีพโอท็อป ใน 5 ตำบล คือ ตำบลบางพลี จำนวน 88 ราย ตำบลบางแก้ว จำนวน 48 ราย ตำบลบางปลา จำนวน 46 ราย ตำบลบางโฉลง จำนวน 40 ราย และตำบลราชาเทวะ จำนวน 8 ราย รวมจำนวนกลุ่มอาชีพโอท็อป ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งหมด 230 รายและข้อมูลรายงานการจำหน่ายสินค้า OTOP ตั้งแต่ ปี 2558-2561 พบว่า มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยอำเภอบางพลีมียอดจำหน่ายสินค้า OTOP สูงที่สุด จำนวน 1,015,025,529 บาท รองลงมาอำเภอเมืองสมุทรปราการ จำนวน 968,505,612 บาท และ 595,210,107 บาท (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ, 2564: 41-42)

5.6 สถานที่และอาณาเขตของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ตามภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 สถานที่และอาณาเขตของอำเภอบางพลี
 ที่มา (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ, 2564: 6)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิศวะ อุณยะวงษ์ และวาทัญญู ชูพัทธ์ (2560) การวิจัยเรื่อง การสร้างคุณค่าในซัพพลายเชนอุตสาหกรรมสินค้า OTOP: กรณีศึกษาของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมทั่วไปของการจัดการซัพพลายเชนอุตสาหกรรมสินค้า OTOP เพื่อใช้เป็นแนวทางในการหารูปแบบการจัดการซัพพลายเชนที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้า OTOP ภายใต้การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคในจังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้บริโภคยังขาดความเชื่อมั่นในสินค้า OTOP ในขณะที่ผลการสำรวจซัพพลายเออร์สินค้า OTOP ในจังหวัดนครปฐมพบว่า ซัพพลายเออร์มีคุณภาพของสินค้าและบริการที่ดี และผลการสำรวจผู้ผลิตสินค้า OTOP จังหวัดนครปฐม พบว่า ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า OTOP ค่อนข้างสูงผู้วิจัยได้เสนอแนวทางในการสร้างคุณค่าในซัพพลายเชนอุตสาหกรรมสินค้า OTOP ของจังหวัดนครปฐม โดยผู้ประกอบการควรมีการรวมกลุ่มเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพตลอดซัพพลายเชน

เทพกร ณ สงขลา และคณะ (2560) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม ผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ประเภท “กลุ่มผู้ผลิตชุมชน” ดำเนินงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 4 ปี และผลิตสินค้าประเภทอาหารและของใช้ในส่วนของสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และในส่วนของผู้ประกอบการที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมก็มีความตื่นตัวโดยการหาความรู้ด้วยตนเอง และมีการนำมาใช้ในการธุรกิจ OTOP สำหรับข้อสังเกตที่เป็นปัญหาของผู้ประกอบการ OTOP คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นการจำหน่ายสินค้ามากกว่าการสร้างภาพลักษณ์สินค้า ทำให้เสียเปรียบคู่แข่งในตลาดใหญ่ และยังเป็นการตลาดระดับชุมชน ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาธุรกิจ ดังนั้น แนวทางหนึ่งในการสร้างการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอาจจะเริ่มจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ตอบสนององวิธีการตลาดของชุมชน (เช่น การตลาดแบบปากต่อปาก และการจำหน่ายสินค้าในงานประจำปีของชุมชน เป็นต้น) และมีศูนย์การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาธุรกิจ OTOP ในระดับชุมชน และการประชาสัมพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่างๆ ที่ผู้ประกอบการมีการใช้เพื่อพัฒนาธุรกิจ

เอกชัย คุปตาวาทิน (2561) งานวิจัยเรื่อง แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ กรณีศึกษาเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยใช้แผนผังสายธารคุณค่าและระบบต้นทุนฐานกิจกรรม

ผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้แผนผังสายธารคุณค่าเพื่อวิเคราะห์ความสูญเสียเปล่าในการไหลแต่ละสายการไหล สามารถลดเวลาในแต่ละสายการไหลได้ ดังนี้ สายการไหลที่ 1 เมื่อกำจัดความสูญเสียเปล่าออกทำให้เวลาจากเดิม 5,818.84 นาที ลดลงเหลือ 5,328.84 นาที หรือลดลงร้อยละ 8.42 และสายการไหลที่ 2 เมื่อกำจัดความสูญเสียเปล่าออกทำให้เวลาจากเดิม 5,822.17 นาที ลดลงเหลือ 5,328.84 นาที หรือลดลงร้อยละ 8.47 และผลของการวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ พบว่า ต้นทุนโลจิสติกส์รวมของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 334.79 ของมูลค่าขายทั้งหมด โดยแบ่งต้นทุนโลจิสติกส์ รวมออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นทุนด้านการจัดหาปัจจัยการผลิต คิดเป็นร้อยละ 209.22 ถือได้ว่าเป็นต้นทุนที่สูงที่สุด ต้นทุนการขนส่งคิดเป็นร้อยละ 103.33 และต้นทุนการเคลื่อนย้ายผลผลิตในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 22.24 ตามลำดับ และจากผลการวิจัยทำให้ผู้ผลิตสามารถทราบโครงสร้างต้นทุนโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปสู่การตัดสินใจในการลดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดคุณค่าได้ แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ สามารถทำได้โดยการรวมกลุ่มสมาชิกเครือข่ายผู้ผลิตมันสำปะหลัง เพื่อวางแผนการผลิตภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนจัดตั้งศูนย์กลางกระจายผลผลิต

กุลบัณทิต แสงดี และคณะ (2558) งานวิจัยเรื่อง แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ในการผลิตหัวมันสำปะหลังสด กรณีศึกษาชุมชนบ้านหนองกก ตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จังหวัด

สระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาด้านโลจิสติกส์รวมทั้งหาแนวทางในการลดต้นทุนโลจิสติกส์ในการผลิตหัวมันสำปะหลังสด

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาความสูญเสียเปล่าที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของเกษตรกรมากที่สุดคือ ความสูญเสียเปล่าด้านการขนส่ง ซึ่งเกิดจากกระบวนการเคลื่อนย้าย (การจัดหา) และการขนส่งหัวมันสำปะหลังสดไปขาย รองลงมา คือ ความสูญเสียเปล่าจากกระบวนการทางานที่ไม่มีประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยจึงใช้เทคนิค Eliminate Combine Rearrange Simplify (ECRS) เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อหาแนวทางในการลดต้นทุนโลจิสติกส์ พบว่า เกษตรกรจะต้องมีการรวมกลุ่มในการสั่งซื้อวัตถุดิบเพื่อลดต้นทุนการจัดหาที่มีค่าขนส่งหลายรอบ ซึ่งจะสามารถเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับผู้ขายวัตถุดิบในการขอส่วนลดจากทางผู้ขายหรือการขนส่งสินค้ามาส่งให้ถึงบ้าน ทำให้สามารถลดต้นทุนรวมในการผลิตหัวมันสำปะหลังสดลง 816 บาทต่อไร่ หรือ คิดเป็น 23.98 เปอร์เซ็นต์

ชนมัญชญา กังวานศุภพันธ์ และเพ็ญนฤมล จະระ (2561) งานวิจัยเรื่องการจัดการระบบโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบสภาพการณ์ปัจจุบันปัญหาอุปสรรค และประสิทธิภาพการจัดการระบบโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของจังหวัดสุรินทร์

ผลการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุกกลุ่มมีรูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมโลจิสติกส์คล้ายคลึงกัน ในกิจกรรมการจัดซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต การดำเนินการผลิต การจัดการสินค้าคงคลัง บรรจุก้อน การเคลื่อนย้ายและขนส่ง การบริการลูกค้า การติดต่อสื่อสาร การพยากรณ์ความต้องการและโลจิสติกส์ ย้อนกลับ และการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ พบว่า กิจกรรมที่ต้องปรับปรุงด้านต้นทุน ได้แก่ การดำเนินการผลิต การจัดซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ การเคลื่อนย้ายและขนส่ง และการบรรจุก้อน กิจกรรมโลจิสติกส์ที่ต้องปรับปรุงคุณภาพในการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดหาปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ การขาดสถานที่เหมาะสมและเพียงพอในการตากและจัดเก็บผลผลิต และการรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และกิจกรรมโลจิสติกส์ที่ต้องปรับปรุงการดำเนินงานให้ทันเวลา ได้แก่ การจัดหา ปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ทันความต้องการผลิตในฤดูแล้งหรือกรณีเมล็ดพันธุ์มีปัญหาคุณภาพ และการวางแผนการผลิตให้ดำเนินงานได้ทันเวลากรณีมีการเพาะปลูกหลายพื้นที่และปลูกข้าวหลายสายพันธุ์

กนกพัชร กอประเสริฐ และคณะ (2562) งานวิจัยเรื่อง การจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของมะพร้าวน้ำหอม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์และการบริหารต้นทุนโลจิสติกส์มะพร้าวน้ำหอมในจังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนโลจิสติกส์ของโซ่อุปทานมะพร้าวน้ำหอม คิดเป็นร้อยละ 46.9 โดยแบ่งต้นทุนโลจิสติกส์รวมออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นทุนกิจกรรมต้นน้ำด้านกระบวนการจัดหาวัตถุดิบ และการเพาะปลูกมะพร้าว น้ำหอม คิดเป็นร้อยละ 12.9 ต้นทุนของกิจกรรมกลางน้ำด้านการขนส่ง

และกระจายมะพร้าว น้ำหอมของคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 21 และต้นทุนของกิจกรรมปลายน้ำด้าน การขายมะพร้าว น้ำหอมให้กับผู้บริโภคคนสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 13 ดังนั้น ต้นทุนที่เกิดจากกิจกรรม กลางน้ำเป็นต้นทุนสูงสุด ผลการวิจัยครั้งนี้ นำไปสู่แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มะพร้าว น้ำหอมเพื่อใช้ในการวางแผนจัดการโลจิสติกส์และเกิดประโยชน์กับเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมในอนาคต

นิวัฒน์ วิจิตรกุลสวัสดิ์ (2561) งานวิจัยเรื่องการบริหารต้นทุนโลจิสติกส์กับผู้ประกอบการ SMEs ของไทย. มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเป็นการลดต้นทุนรวมให้ต่ำลงไป 2) สามารถตอบสนอง ความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาพบว่า การจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ประการได้นั้น ผู้ประกอบการ จำเป็นต้องทำการศึกษาถึงความหมาย และการบริหารจัดการโลจิสติกส์ กิจกรรมหลักโลจิสติกส์ การ วางแผนการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์และผลกำไรของธุรกิจ SMEs การวิเคราะห์และคำนวณ ต้นทุนเพื่อกำหนดราคาจัดจำหน่าย ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจ SMEs สามารถประสบ ความสำเร็จได้ ดังนั้น จึงต้องตระหนักถึงการวางแผนและควบคุมกิจกรรม โลจิสติกส์ดังกล่าว ให้มี ประสิทธิภาพเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการ SMEs ประสบความสำเร็จมีขีด ความสามารถทางการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น

สุพัตรา คำแหง และคณะ (2558) งานวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสามารถ ด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์ลูกจันทน์เทศ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มผู้ผลิตในมุมมองของผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานที่ส่งผลให้เกิดการซื้อซ้ำ เพื่อ ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มผู้ผลิต และเพื่อรวบรวมสรุป เป็นแนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานผลิตภัณฑ์ลูกจันทน์เทศ

ผลการศึกษา พบว่า การประชุมผู้เกี่ยวข้องหาแนวทางการพัฒนาด้านโลจิสติกส์และโซ่ อุปทานให้ได้คุณภาพมาตรฐานและสามารถขยายตลาดได้ในมุมมองกว้าง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ องค์กรประกอบโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานกับความพึงพอใจ การเป็นแหล่งผลิตทำให้มีการพัฒนา ชุมชนและมีความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ในระดับปานกลาง กลุ่มผู้ประกอบการพึงพอใจ ในระดับมากกลุ่มผู้นำชุมชนมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นด้านความพร้อมและ แนวทางการพัฒนาการของผู้บริโภค ความพึงพอใจต่อองค์กรประกอบเกือบทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มชุมชนเสนอควรจัดการโลจิสติกส์ให้ดีขึ้นและให้มีการพัฒนาที่หลากหลาย รูปแบบมากขึ้น และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลายและการสร้างกลุ่มผู้ผลิตที่เข้มแข็งเพื่อ สร้างความยั่งยืน

สรिता ศิริสมบุญชัย และพัฒน์ พิธิษฐเกษม (2557) งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นในการใช้วิธีการทางด้านโลจิสติกส์ที่มีผลต่อการลดต้นทุนการขนส่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิธีการทางด้านโลจิสติกส์ที่มีผลต่อการลดต้นทุนการขนส่งสินค้าสำหรับรถบรรทุก ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทางด้านโลจิสติกส์ที่มีผลต่อการลดต้นทุนการขนส่งสินค้าในอุตสาหกรรมรถบรรทุก

ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็น มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปีมากที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 2-5 ปี 2. วิธีการทางด้านโลจิสติกส์ความสัมพันธ์กับการลดต้นทุนการขนส่งสินค้าสำหรับรถบรรทุก โดยด้านที่มีค่าความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านเทคนิคมิลล์รัน (Milk Run) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการขนส่งสินค้าทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านระบบทันเวลาพอดี (Just In Time : JIT) ด้านเทคนิคมิลล์รัน (Milk Run) และด้านการทำงานร่วมกันในโซ่อุปทาน (Supply Chain Collaboration) ยอมรับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ต่อการลดต้นทุนการขนส่งสินค้าสำหรับรถบรรทุก อยู่ในระดับปานกลาง

ฉันทมัย เจียรกุล (2557) งานวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการปรับตัวของ OTOPI เพื่อพร้อมรับการเปิด AEC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การรวมตัวกันของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และผลกระทบต่อการปรับตัวของกลุ่มผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ถือเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมาก

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของ OTOP โดยรวมของทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์นั้นเกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายธุรกิจ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการเงินและแหล่งเงินทุน ด้านเทคโนโลยี และด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนั้น แนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ OTOP สู่การรวมตัวของ AEC ตามกรอบ ASEAN SMEs นั้นต้องเกิดจากความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีความจริงใจในการร่วมมือกันอย่างบูรณาการ เพื่อช่วยพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยควรเริ่มพัฒนาจากการสร้างแรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้ประกอบการเอง รวมทั้งเน้นด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ในด้านการบริหารจัดการ ต้องมีการพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมถึงทักษะด้านภาษารวมทั้งให้ความรู้ด้านต่างๆ ของอาเซียน ส่วนด้านการตลาด ควรสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณค่าให้กับผู้บริโภค พัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งหากกลุ่มตลาดเป้าหมายและช่องทางการตลาดในการกระจายสินค้าให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในต้นทุนที่ต่ำที่สุดสำหรับ ด้านการผลิตควรมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต หาแหล่งวัตถุดิบที่มีต้นทุนต่ำ ด้านการเงินและแหล่งเงินทุน ควรมีการใช้ระบบการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง มีความรู้เรื่องต้นทุนและจุดคุ้มทุน สนับสนุนเรื่องแหล่งทุนต้นทุนต่ำ ด้านเทคโนโลยีควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระบบการทำงาน รวมถึงระบบสารสนเทศ และด้านการสร้างเครือข่ายธุรกิจ ผู้ประกอบการควรรหาพันธมิตร

ธุรกิจทั้งในด้านการผลิตและการจัดจำหน่าย และสำหรับภาครัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่องข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับ AEC อบรมให้ความรู้และประสานแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการแข่งขันในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไป

รัฐพล ภูมิรินทร์พงศ์ และคณะ (2562) การพัฒนาอาชีพกลุ่มผู้นำสตรี ชุมชนบ้านสันติสุข ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จังหวัดตากมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพของผู้นำสตรี และเพื่อจัดตั้งและดำเนินงานกลุ่มอาชีพผู้นำสตรีชุมชนบ้านสันติสุข ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จังหวัด ผลการวิจัยพบว่า

1) ระยะก่อนปฏิบัติการ ผลการสำรวจความคิดเห็น มีความต้องการได้รับการส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมให้กับผู้นำสตรีและกลุ่มแม่บ้าน และช่วยเหลือในการบริหารจัดการกลุ่ม โดยความต้องการได้รับการส่งเสริม 2 ลำดับแรก ได้แก่ การผลิตน้ำอบไทย การผลิตบุหงารำไป ซึ่งต้องการให้มีการอบรมความรู้ในการผลิตด้วย

2) ระยะปฏิบัติการ ดำเนินการประชุมระดมสมองร่วมกัน และฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับสมาชิกที่สนใจ โดยมีคณบดีนักวิจัยและวิทยากรช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้ จนสามารถนำไปดำเนินการได้เอง และร่วมจัดทำตราสัญลักษณ์ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์ และการวางแผนการดำเนินงานเชิงธุรกิจ และการจัดจำหน่ายของกลุ่ม

3) ระยะติดตามและประเมินผล พบว่า การผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในเชิงธุรกิจ ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดการผลิอย่างต่อเนื่อง สมาชิกในกลุ่มมีความพึงพอใจในผลการดำเนินงาน เกิดการเรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรมทางการผลิต การตลาด การเงิน การบัญชี และการบริหารจัดการกลุ่มได้เอง

ธนสิทธิ์ นิตยะประภา (2561) งานวิจัยเรื่อง การบริหารต้นทุนโลจิสติกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงานและเพิ่มระดับการให้บริการและโอกาสทางการขายให้แก่ธุรกิจ ผลการศึกษา พบว่า การหาเครื่องมือและกลยุทธ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจและการบริหารต้นทุนโลจิสติกส์ที่ประกอบไปด้วย

1) ต้นทุนการขนส่ง เป็นต้นทุนที่เกิดจากการขนส่งวัตถุดิบหรือสินค้าของกิจการ 2) ต้นทุนคลังสินค้า เป็นต้นทุนที่ เกิดจากการจัดเก็บสินค้า การเลือกทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าตามประเภทของธุรกิจ 3) ต้นทุนในการรักษาสินค้าคง คลัง เป็นต้นทุนที่เกิดจากการดูแลรักษาสินค้าที่อยู่ในคลังสินค้า และ 4) ต้นทุนในการบริหาร เป็นต้นทุนที่เกิดจากการบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ เช่น ต้นทุนในการติดต่อการซื้อวัตถุดิบหรือสินค้า ต้นทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศ นำมาใช้ในการดำเนินกิจการในองค์กร เป็นต้น ต้นทุนเหล่านี้มักจะถูกมองข้ามและส่งผลอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการนำกลยุทธ์ในการลดต้นทุนโลจิสติกส์หลายวิธีร่วมกัน

รจนา สายอุตตะ (2562) งานวิจัยเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการห่วงโซ่อุปทานของ ผ้าทอพื้นเมืองสินค้า OTOP ในจังหวัดหนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวางแผนการจัดหาวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ผ้าทอพื้นเมือง OTOP ในจังหวัดหนองบัวลำภู ศึกษา รูปแบบวิธีการและแนวทางในการจัดการด้านโลจิสติกส์และศึกษาพฤติกรรมการซื้อและปัจจัยส่วน ประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผ้าทอพื้นเมืองของผู้บริโภค

ผลการศึกษา พบว่า 1) กลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง มีการวางแผนการจัดหาวัตถุดิบ โดย คำนึงถึง ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ มีแหล่งจัดหาวัตถุดิบ ได้แก่ วัตถุดิบในท้องถิ่น และสั่งซื้อจากโรงงาน ผู้ผลิต ซึ่งวัตถุดิบ โดยกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง ได้มีการการจัดทำทะเบียนคุมวัตถุดิบ และดำเนินการแจกจ่าย ให้กับสมาชิกกลุ่มเพื่อนำ วัตถุดิบไปใช้ในการเป็นผลิตภัณฑ์ 2) กลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง มีการบริหารบริหารจัดการ กระบวนการจัดหาวัตถุดิบ ใช้วิธีการสั่งซื้อคราวละทีละมาก เพื่อประหยัด ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง มีการจำหน่ายสินค้าผ่านการแสดงสินค้า OTOP ของจังหวัดหรือหน่วยงาน เอกชน สามารถกำหนดราคาขายใช้วิธีส่งสินค้าทางไปรษณีย์ให้ลูกค้ารับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่ง กรณีมีการส่งคืนสินค้าก็จะให้บริการรับเปลี่ยนคืนสินค้าและนำมาแปรรูปเป็นสินค้าชนิดอื่นในส่วน ของระดับความคิดเห็นปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผ้าทอพื้นเมืองโดย รวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสินค้าคุณภาพของผ้าทอพื้นเมืองมีระดับ ความเห็นมากที่สุด ด้านราคา (Price) ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของผ้าทอ

ดวงสมร พิกสังข์ (2555) งานวิจัยเรื่อง การบริหารต้นทุนของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวใน จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลำดับความสำคัญของต้นทุนในแต่ละด้านของ กลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวในจังหวัดสมุทรสงคราม และ (2) ศึกษาแนวทางการบริหารต้นทุนของ กลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวในจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว ให้ความสำคัญกับต้นทุนด้านการผลิตมากที่สุดรองลงมาคือต้นทุนด้านการตลาด ต้นทุนด้านการเงิน และต้นทุนด้านการจัดการ ตามลำดับ เมื่อ พิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า (1) ต้นทุนด้านการผลิต ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ค่าวัสดุ (พะอง, ฟืน, พะยอม, ปีบ ฯลฯ) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ต้นทุนสินค้าที่เสีย (2) ต้นทุนด้านการตลาด ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ค่าขนส่ง ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ส่วนลดการค้า (3) ต้นทุนด้านการเงิน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้เครดิตกับลูกค้า ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ค่าธรรมเนียมและต้นทุนเก็บรักษาสินค้า และ (4) ต้นทุนด้านการจัดการ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายอุปกรณ์สำนักงาน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ ค่าสวัสดิการสมาชิก สำหรับแนวทางการบริหาร ต้นทุนที่กลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว ส่วนใหญ่ปฏิบัติ พบว่า (1) ต้นทุนด้านการผลิต จะใช้แนวทางการพัฒนาสายพันธุ์มะพร้าวต้นเดียว การผลิตแบบผสมผสานด้วยการปลูกพืชมากกว่า 1 ชนิด และการวางแผนบำรุงรักษาเครื่องจักร

เชิงป้องกันแทนเชิงแก้ไข ตามลำดับ (2) ต้นทุนด้านการตลาด จะใช้แนวทางการลดการโฆษณา ประชาสัมพันธ์การลดจำนวนพนักงานขายตรง และการขยายเครือข่ายร้านค้าในชุมชน ตามลำดับ (3) ต้นทุนด้านการเงิน จะใช้แนวทาง การผลิตสินค้าให้เพียงพอกับความต้องการของลูกค้าเพื่อลด ต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้า การทำบัญชีรายรับและรายจ่าย และการชำระหนี้เจ้าหนี้ตรงตาม กำหนดเวลา ตามลำดับและ (4) ต้นทุนด้านการจัดการ จะใช้แนวทาง การคิดค้นหาวิธีในการนำเศษ ซากวัตถุดิบมาใช้ให้เกิดประโยชน์การฝึกอบรมสมาชิกให้มีความรู้ความชำนาญในการผลิต และการใช้ ประโยชน์จากบุคลากรในพื้นที่ที่มีความชำนาญ ตามลำดับ

มูหามัด เต๊ะยอ (2556) งานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำระบบโลจิสติกส์ ของจังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อต้นทุนระบบโลจิสติกส์ และประเมินความเป็นไปได้ในการจัดทำระบบโลจิสติกส์ในจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อต้นทุนระบบโลจิสติกส์ ดังนี้ (1) ปัจจัยที่มี ผลต่อการบริหารคลังสินค้า ได้แก่ กิจกรรมบริการลูกค้า กิจกรรมการพยากรณ์ความต้องการสินค้า การสื่อสาร กิจกรรม กระบวนการสั่งซื้อสินค้า กิจกรรมสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการ กิจกรรมการ จัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ กิจกรรมการจัดซื้อวัตถุดิบ (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการถือครองสินค้าคงคลัง ได้แก่ กิจกรรมการจัดการสินค้าคงคลัง กิจกรรมการบรรจุภัณฑ์ (3) ปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนการบริหาร คลังสินค้า ได้แก่ กิจกรรมการจัดการสินค้าคงคลัง กิจกรรมเลือกที่ตั้งโรงงานและคลังสินค้า (4) ปัจจัย ที่มีผลต่อต้นทุนในการถือครองสินค้าคงคลัง ได้แก่ กิจกรรมการขนส่ง และ (5) ปัจจัยด้านต้นทุน โลจิสติกส์ ได้แก่ ต้นทุนในการบริหารจัดการ ต้นทุนในการถือครองสินค้าคงคลัง ต้นทุนในการบริหาร คลังสินค้า ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า

ชานนท์ หวังดี (2559) งานวิจัยเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและลดต้นทุนการขนส่ง กรณีศึกษาบริษัท AA อีคอมเมิร์ซ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบวางแผนการขนส่งให้ เกิดการจัดส่งที่มีประสิทธิภาพและลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการส่งให้มากที่สุด

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้น คือการจัดส่งสินค้าที่ล่าช้าของพนักงานจัดส่งซึ่ง ประสิทธิภาพในการส่งนั้นไม่ได้มาตรฐานซึ่งเกิดจากกระบวนการทำงาน รวมถึงขั้นตอนการทำงาน ทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ล่าช้า จึงจำเป็นที่จะต้องมือและวิธีการทางโลจิสติกส์มาช่วยใน การลดขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก เพื่อช่วยลดเวลาในการทำงานลง จากวิธีการ ทำงานแบบเดิมทำให้มีต้นทุนในการจัดส่งจำนวนลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับการทำงานแบบใหม่แล้วยัง ทำให้ต้นทุนลดลงไปได้อีกมาก แสดงให้เห็นว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งให้สูงขึ้นรวมไป ถึงต้นทุนทางการขนส่งที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ธนาภรณ์ สมานทอง (2561) งานวิจัยเรื่อง การจัดการโซ่อุปทานผ้าไหมทอมือ ในจังหวัด สุรินทร์เพื่อยกระดับให้เป็นสินค้า OTOP Premium มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวางแผน

การจัดการ การผลิต การส่งมอบและการส่งคืนสินค้าของกลุ่มชุมชนผ้าไหมทอมือ เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อยกระดับผ้าไหมทอมือในจังหวัดสุรินทร์ให้เป็นสินค้า OTOP Premium ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มอาชีพมีการวางแผนการดำเนินการตามประสบการณ์การทำงานซึ่งไม่มีการจดบันทึกข้อมูล (2) กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มีการผลิตวัตถุดิบเองโดยการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ในส่วนของวัตถุดิบที่สั่งซื้อจะเลือกจากคุณภาพและตัดสินใจเลือกผู้จำหน่าย (3) กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ผลิตเพื่อรอจำหน่ายโดยจะทำการผลิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาที่พบระหว่างการผลิตส่วนใหญ่ พบว่า มีปัญหาเรื่องการย้อมสีผิดและมีการทอดลาย (4) กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ในการขนส่งสินค้าไม่มีการบันทึกข้อมูลและจะเลือกวิธีการจัดส่งตามความต้องการของลูกค้า (5) การส่งคืนพบว่ามีจำนวนมากที่มีการส่งคืนกลับ เนื่องจากการถ่ายรูปสินค้าบางชิ้นเมื่อเทียบกับสินค้าจริงมีสีไม่ตรงตามที่ลูกค้าต้องการ

สุธาทิพย์ เลิศวิวัฒน์ชัยพร และคณะ (2561) งานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับเกษตรกรชาวนาแห้ว จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างกลุ่มเกษตรกร ผู้รวบรวม ผลผลิตไปจนถึงผู้แปรรูปแห้ว ในเขตตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อุปทานของแห้ว คือ ผู้จัดหาวัตถุดิบ พ่อค้า/ผู้รับซื้อ ผู้คัดเลือกแห้วดิบส่งให้กับ โรงงานตามความต้องการของลูกค้า เพื่อให้การจัดส่งวัตถุดิบที่ดีมีคุณภาพการส่งสินค้าให้ตรงต่อเวลาและ ปลอดภัยและ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานของแห้วในเขตตำบลวังยาง อำเภอศรี ประจันต์จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการศึกษา พบว่า ได้มีการปรับเปลี่ยนจากห่วงโซ่อุปทานแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบใหม่ ที่เกษตรกรผู้ปลูกมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(Stakeholder) จนรู้ถึงความต้องการของตลาด ไปสู่ผู้บริโภคภายในประเทศว่ามี Demand เท่าไหร่ แล้วกลับมาวางแผนการผลิตตามคำสั่งซื้อที่มีการวางแผนซื้อขายกันไว้ล่วงหน้า ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อุปทานของแห้ว คือ ผู้จัดหาวัตถุดิบ พ่อค้า/ผู้รับซื้อ ผู้คัดเลือกแห้วดิบส่งให้กับโรงงานตามความต้องการของลูกค้า เพื่อให้การจัดส่งวัตถุดิบที่ดีมีคุณภาพการส่งสินค้าให้ตรงต่อ เวลาและปลอดภัย การดำเนินงานในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ประกอบด้วย กระบวนการจัดการ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การวางแผน (Plan) 2. การจัดซื้อจัดหา (Source) 3. การผลิต (Make) 4.การขนส่ง (Delivery) 5.การส่งคืน (Return) และ6. การสนับสนุนการดำเนินงาน (Enable) ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในห่วงโซ่อุปทาน - ด้านปัจจัยการผลิต (Input) การเปลี่ยนแปลงการปลูกแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบใหม่ ยิ่งค่อยเป็นค่อยไป ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบทันทีทันใด เนื่องจากพฤติกรรมของ เกษตรกรที่ทำแบบเดิมยังคงยึดติดกับแบบเก่าอยู่ - ด้านกระบวนการผลิต (Process) การบำรุงดูแลรักษา ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับโรคพืชและแมลงศัตรูพืช ด้านการเก็บเกี่ยว (Output) เมื่อ ผลิตได้เก็บเกี่ยวได้ พ่อค้าคนกลางก็จะมาซื้อในปริมาณและราคาที่ตกลงกันไว้ ตามสัญญาที่ซื้อขายกันไว้ ล่วงหน้า แต่ถ้าขายไม่หมดก็ต้องแช่ไว้ใน

นานเพื่อรักษาคุณภาพหรือการมีสินค้าคงคลังนั่นเอง แต่จะเก็บไว้ ได้ไม่เกิน 3 เดือนจะทำให้คุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาด อีกเรื่องหนึ่งปัญหาของพ่อค้าคนกลางมัก เป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ คือเน้นการผูกขาดห้ามเกษตรกรไปขายให้พ่อค้าอื่น และการจ่ายเงินของพ่อค้าคน กลางก็จ่ายช้า จ่ายเป็นงวด ไม่เต็มจำนวนและสุดท้ายรูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ และการสื่อสารที่ประชาชนต้องการอยากรับรู้มากที่สุดคือการสื่อสารผ่าน ทางอินเทอร์เน็ตหรือ Online

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี